

Петер Хухел

РАЗВАЉЕНЕ КАПИЈЕ НЕБА

МАКБЕТ

Са вјештицама говорих,
на ком језику,
не знам то више.

Разваљене
капије неба,
ослобођен дух,
у ковитлацима вјетра
багра пустаре.

На мору
прљави ножни прсти снијега,
овдје чека неко
с рукама без коже.
Пожелио сам да рођена ме
мајка задави.

Из штала вјетра
он ће доћи,
гдје старе жене
сточну храну сјецају.

Подозрење – мој шљем,
вјешам га
о греде ноћи.

КРАЉ ЛИР

Испод каменолома
пење се овамо,
јодирану крпу
око десне руке омотао.

У биједним селима
правио је врљике
будзашто.

Сада се враћа
у мршавај сјенци
искиданих облака
својој круни
назад у ждријело.

* * *

У МИРИСУ ШАШЕ данских ливада
лежи још увијек Хамлет
и гледа нетремице у своје бијело лице
што у воденом јарку сја.

Посљедња ријеч
остаде неизречена,
отплива на леђима добра.
Нико ту тајну не зна.

СУСРЕТ

За Мајкла Хамбурџера

Сова дријемавица,
кћи снијега,
ноћном вјетру потчињена,

али коријење хватајући
канцама
у мемљивим краставим зидинама,

кљунасто лице
с округлим очима,
маска што срце леди
од перја бијеле ватре,
изван додира времена и простора,

хладно дува ноћ
на стари салаш,
у предворју изблиједјела свјетина,
саонице, пртљаг, завијани фењери,

у лонцима смрт,
у крчазима отров,
тестамент за греду прикован.

Скривено под
канцама стијена,
отварање у ноћ,
смртни страх
положен у месо као со што пече.

Спустимо се
у језиклу анђела
ка разбијеним циглама Вавилона.

ХУБЕРТОВ ПУТ¹

Мартовска поноћ, рекао је баштован,
дошли смо са станице
и видјели посљедње свјетло касног воза
згасло у магли. Неко је ишао за нама,
ми о времену говорили.
Вјетар баца кишу
На лед рибњакâ,
година се лагано у свјетлост окреће.

И у ноћи
хујање у кључаоницама.
Бијес стабљике
раздире земљу.
И око јутра узбурка
свјетлост таму.
Борови грабе маглу са прозора.

Тамо доље стоји
злехуди, попут устајалог дуванског дима,
сусјед мој, моја сјенка
на трагу мојих стопала, напустим ли кућу.
Мрзовољно зијајући
на прашној киши голог дрвећа
он данас петља по зарђалој жичаној мрежи.
Што на њега падне, пише потјерницу
у плаву свеску осмине табака, број аута мојих пријатеља,
вребајући лако рањиву улицу,
кријумчарење,
забрањене књиге,
мрвице за цријева,
скривене у постави огртача.
Слабу ватру храни једном граном.

Нисам дошао
да узбуркам таму.
Нећу посипати испред прага
пепео својих стихова,
да улазак злих духова укротим.

---

¹ Хубертов пут (*Hubertusweg*) је назив улице у Вилхелмсхорсту код Потсдама у којој се налазила Хухелова кућа. Пјесник је ту, у годинама изолације, живио под будним оком источноњемачке тајне полиције. (*Прим. прев.*)

Овог јутра
са влажном маглом
на саксонско-пруској одјећи,
с лампама на граници које се гасе,
држава трнокоп,
народ драч,
силазим као увијек
низ оронуте степенице.

Пред клинастим писмом из Рас Шамре²
видим у соби свога сина
како угаритски текст дешифрије,
притегнутост
сна и живота,
мирољубиви ратни поход краља Керета.
Седмог дана,
како објави бог ИЛ,
дође врео зрак и испи студенце,
пси су завијали,
магарци гласно њакали од жеђи.
И један се град предаде без овна за пробијање зидова.

У КУНЛУН ГОРЈУ

Не пењи се
у пусто Кунлун горје.
Плаћаћеш у кланцима
данак духовима.

Сњежне масе замрачују небо.
Преко јасења
узлијеће соко у зрачној струји и крешти.
Тресе се и руши у таму,
гдје расцијепљена смрека
безгласно у снијегу тоне.

---

² Рас Шамра, краљевство с главним градом Угаритом, које је постојало до другог миленијума прије наше ере. (Прим. њрев.)

Четири дана на путу врлетном стазом
која се између стијена и сувих тамариска
вуче увис у Кунлун горју.

Сњежне бразготине на стијенама,
писмена – одгонетнути се не дају.

И увијек та танка храпава музика,
која мрачно запосједа ухо.

И нигдје на путу ни најбједније колибе
од сирових стабала смреке,
гдје би се на голој слами
могла да намјести глава.

Лутах около у сњежнобљештавој ноћи
и заспах у сивом кршу од стијења
пред једном провалијом.

У хладно рано јутро,
у ваздуху пуном снијега,
спустих се у једну долину
и траг лисице слиједих.

Водио је ка једном старом дуду
с танком пукотином у кори.

Отворих врата на кори
и попех се на дрво.
Врата се заклопише шушкајући.

Непокретно сјеђах у дупљи.
Духови, од грађе сњежне вијавице,
посјећиваху ме ноћу,
с тутњавом гонга и буком бубњева.

Гутах вјетар и росу
и једва се усудих да дишем.

Или мрмљаху магичне изреке,
дотицаху ме,
осјеђах, сјеђасмо кољено уз кољено.
Живјех у мрачној неизвјесности.

Понекад уображавах да ноћу видим
хорду бића која снијег беру.
Посегнух за зраком и ухватих хладноћу.

Овдје у шупљем тијелу дрвета
преживјех жилаву
протегнуту хладноћу прољећа,

ноћу слушах танку аветињску музику
а ујутро налазих залиху
од тврдог зрневља згуснутог живота.

Затворих очи, медитирах,
видјех свијет кроз кору
и осјетих се дужним.

Затворих очи
и видјех волове за орање, свијетлих боја,
како корачају преко прољећних поља.

Чух мукло рикање и отресох
влажну глину из косе.

Затворих очи
и видјех кћерку трговца сољу
са сребрним српом
како лишће са дуда реже.

Носаше у корпи
храну за свилене бубе у одају.

Затворих очи,
дођоше двојица слугу,
метнуше тестеру на дрво
и убише ме.

*(Са немачкој превео **Сјеван Тоншић**)*